

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ТА
ГУМАНІТАРНИЙ АСПЕКТИ**

МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,

**присвяченої пам'яті першого ректора
Національної академії статистики, обліку та аудиту,
доктора економічних наук, професора,
заслуженого економіста України**

**Івана Ісаковича
Пилипенка**

Київ, 17 жовтня 2018 р.

УДК: 330.3+316.4](477)(082)

Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, «Інформаційно-аналітичне агенство», 2018. 445 с.

ISBN 978-617-571-151-4

Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції містять тези доповідей, повідомлень та виступів її учасників, у яких викладено наукові результати досліджень сутності сучасних проблем фінансово-економічного, соціального та гуманітарного розвитку України.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та студентів економічних та соціально-гуманітарних спеціальностей.

Адреса оргкомітету конференції:
Україна, 04107, м. Київ, вул. Підгірна, 1
тел.: (044) 486-15-02
e-mail: info@nasoa.edu.ua

Відповідальність за зміст представлених матеріалів несуть автори.

УДК: 330.3+316.4](477)(082)

ISBN 978-617-571-151-4

<i>Мельничук Ю. М.</i> Проблеми впровадження довгострокового страхування життя в Україні	169
<i>Нагірняк В. В.</i> Теоретичні аспекти формування амортизаційної політики на підприємстві	171
<i>Пархацька О. М.,</i> Формування фінансової політики розвитку підприємств легкої промисловості	174
<i>Селіверстова Л. С.</i> Особливості функціонування фінансової системи України	177
<i>Слатвінський М. А.</i> Методичні підходи до оцінювання ефективності інвестицій в інформаційне забезпечення фінансово-економічної безпеки	179
<i>Слухай С. В.</i> Децентралізація сектору державного управління як інструмент підвищення ефективності функціонування економіки	182
<i>Стасюк Т. І.</i> Страховий ринок України	186
<i>Степанова О. В.</i> Тенденції фінансування соціальних функцій держави в умовах нових глобальних викликів	189
<i>Тарасюк В. І.</i> Роль соціального страхування в Україні	194
<i>Токарева К. Р.</i> Характеристика етапів історичного розвитку ринку цінних паперів в Україні	196
<i>Фадєєва А. О.</i> Класифікаційні аспекти витрат виробництва	200
<i>Філоненко К. М.</i> Оборотний капітал у фінансово-господарській діяльності підприємства	204
<i>Христюк В. В.</i> Міжбюджетні відносини в Україні як інструмент розвитку та збалансування бюджету держави	207
<i>Чвертко Л. А., Кирилюк І. М.</i> Брокерське страхове посередництво на страховому ринку України	210
<i>Чернишева Н. О.</i> Фінансова діяльність суб'єктів малого підприємництва	214
<i>Шкуліна Л. В.</i> Справедливість як облікова складова	217
<i>Яковенко М. А.</i> Управління державним боргом: сутність та значення	221

Мельничук Юлія Миколаївна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДОВГОСТРОКОВОГО СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Ринок страхування життя в кожній країні є індикатором економіки та сталого розвитку підприємництва. Коли стабільність та добробут країни досягають певного рівня, то і працівники, і роботодавці починають думати про своє майбутнє, забезпечувати свою старість, фінансувати ризики, які існують у житті кожної людини. Стрімке старіння населення всіх країн світу виснажує фінансову спроможність громадян, що призводить до низького рівня охорони здоров'я та пенсійного забезпечення. Страхування життя дає змогу забезпечити щоденний захист людини – як сьогодні, так і в майбутньому. Це приводить до виникнення двох ефектів: 1) у держави з'являються додаткові довгострокові кошти, які забезпечують фінансування інвестиційних проектів, що сприяє подальшому розвитку економіки країни; 2) громадяни отримують страховий захист, накопичення на майбутні періоди, а відтак, захищені інтереси людини. Зі змінами законодавчої бази змінюється роль страховиків зі страхування життя, оскільки такі компанії є основними гарантами пенсійного забезпечення та довгострокового накопичення коштів. З боку страховика виникає нагальна потреба забезпечення страхових інтересів усіх верств населення. Саме тому питання розвитку та аналізу страхування життя є не лише актуальним, а й необхідним на сучасному ринку страхових послуг [1, с. 18].

Стан розвитку страхування життя в Україні, як показують дослідження, є незадовільним і таким, що не відповідає країні з ринковою економікою. Зокрема, на це вказує надто низька, порівняно з розвиненими країнами, частка страхових премій зі страхування життя у ВВП (у 2016 р. – 0,12%) [2, с. 193].

Становлення України як незалежної, демократичної країни з ринковою економікою створило умови для розвитку ринку страхових послуг. Формування нової системи господарювання в Україні вносить принципові зміни в організацію страхової справи. Варто зазначити, що в сучасних економічних умовах страхування – чи не єдина галузь економіки України, яка протягом останніх років має стабільний значний щорічний приріст обсягів наданих послуг. Кількісні показники страхового ринку свідчать про високі темпи його зростання, щорічний приріст становить 30–40% у сегменті страхування ризиків та 60–70% – страхування життя. Основні чинники зростання ринку – підвищення добробуту населення та збільшення його страхової культури. Але, незважаючи на номінальне зростання обсягів страхового ринку, ця галузь забезпечує перерозподіл незначної частини валового внутрішнього продукту.

Незважаючи на світову фінансову кризу, яка в цілому негативно відобразилася на динаміці національних фінансових ринків, та значні

економічні й суспільно-політичні проблеми в нашій країні, позитивна динаміка на українському страховому ринку збереглась і у 2017 року. Зокрема, страхові премії за видами страхування життя за III квартал 2017 року зросли на 72%, а відповідні страхові виплати – на 39 %. Зростання обсягів страхової діяльності стало одним із факторів збільшення страхових резервів та активів. Протягом останніх двох періодів (2016 та 2017 роки) зберігається позитивна динаміка зміни активів страховиків, страхових резервів, а також збільшення частки сформованих страхових резервів зі страхування життя (у 2016 році останні становили 11,8% у загальній величині страхових резервів, а в III кварталі 2017 року – 12,8%). Динаміка основних параметрів страхового ринку за останні роки свідчить про зміцнення тенденцій до зростання його обсягів. Серед позитивних чинників – стійке зростання капіталу та обсягів активів, що є необхідною умовою стабільного функціонування і розвитку ринку. Страховий ринок потребує детального вивчення формування попиту і пропозиції на страхові продукти для задоволення більшої кількості потреб людини на мікрорівні та поліпшення фінансового ефекту на макрорівні.

Стратегія розвитку страхового ринку України має бути орієнтована передусім на досягнення належного рівня особистого страхування, зокрема його довгострокових (накопичувальних) видів. При цьому найзацікавленішою в розвитку ринку довгострокового особистого страхування має бути держава, що поліпшить стан попиту і пропозиції на страхові послуги. Серед переваг такого страхування зазначимо такі:

1) саме особисте страхування разом зі страхуванням життя, дасть змогу залучити додаткові кошти, що є джерелом довгострокових інвестиційних ресурсів, а отже, проблема пошуку коштів для розв'язання державних проблем має першочергову значущість;

2) довгострокове страхування компенсує дефіцит державних соціальних гарантій. Таке страхування (зокрема пенсійні ануїтети) забезпечує отримання додаткового доходу, що не залежить від розміру державних виплат, у тому числі через старість і інвалідність. Наявність розвинутого ринку особистого страхування знижує навантаження на видаткову частину бюджету, зменшуючи витрати держави на соціальне забезпечення громадян. Отже, держава зможе зосередитися на захисті найменш забезпечених верств населення;

3) розвиток довгострокового страхування як однієї з найбільш працемістких і наукоємних галузей страхування веде до утворення нових робочих місць.

Відповідно, країни, що потерпають від конфліктів, як наприклад Україна, «... повинні розробити ефективну економічну політику, щоб протистояти несприятливим впливам регіональної нестабільності, з тим, щоб оживити свою економіку і стимулювати економічне зростання» [3, с. 121].

Факторами, що можуть впливати на страхову діяльність, можуть бути: досвід діяльності на ринку страхування життя, що впливає на довіру клієнтів до страховика; об'єм страхових платежів, що викликає ефект масової зацікавленості у покупців; об'єм страхових виплат за договорами страхування життя і при настанні страхового випадку, що впливає на фінансову

зацікавленість клієнтів; динаміка кількості застрахованих у компанії, що викликає позитивне ставлення клієнтів до страховика. Аналіз факторів впливу на діяльність компаній з страхування життя дав можливість комплексно оцінити такий вплив на формування попиту і пропозиції на страхові продукти на ринку страхування життя.

У роботі розглянуто лише ті фактори впливу на впровадження та розвиток довгострокового страхування життя, які містять економічний зміст. Поряд з ними є ще ряд характеристик та елементів, які впливають опосередковано, а саме: історико-культурні особливості українського народу; освіченість населення; інформаційне забезпечення; вплив держави тощо.

Список використаних джерел

1. Мельничук Ю.М. Аналіз факторів впливу на ринок страхових послуг зі страхування життя // Бухгалтерський облік і аудит. 2018. № 2. С. 18–24.
2. Чвертко Л. А. Пріоритети та передумови розвитку страхування життя в Україні // Економіка і культура України в світових глобалізаційних процесах: позиціонування і реалії: тези доп. III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 21–22 берез., 2018 р.): у 3 ч. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2018. Ч. 3. С. 193–197.
3. Слатвінський М. А., Чвертко Л. А. Глобальні інвестиційні процеси та проблеми національної безпеки // Сучасні проблеми глобальних процесів у світовій економіці: зб. матер. XI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 09 лист. 2017 р.). Київ: НАУ, 2017. С. 120–123.
4. Сайт рейтингу страхових компаній. 2017. URL: <https://forinsurer.com/ratings/life/17>

Нагірняк Вікторія Василівна,
магістрант,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»;
Науковий керівник:
Мельничук Ірина Олександрівна,
викладач
кафедри фінансів, банківської прав та страхування;
Національна академія статистики, обліку та аудиту

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Економічний розвиток країни певною мірою залежить від чіткої фінансової політики на підприємстві, складовою якої є амортизаційна політика. Створення національної амортизаційної політики неможливе без формування і реалізації ефективної амортизаційної політики на мікрорівні. Амортизаційна політика як система економічних відносин між господарюючими суб'єктами в